

Groeien in de koningsmantel

Over geestelijke groei, n.a.v. 2 Petrus 1:1-11

Er was eens een vrouw, die twee jassen had: een oude en een nieuwe. De oude jas droeg ze al zolang ze zich kon herinneren. Hij was compleet versleten, er zaten scheuren in en de kleur was helemaal verdwenen. De rits sloot niet meer en in de zakken zaten gaten. Eigenlijk schaamde ze zich enorm om hoe ze erbij liep. Een tijdje geleden kwam er een man op haar af. Hij keek vriendelijk en duwde haar een grote plastic tas in de handen. "Voor jou, gewoon omdat ik om je geef. Trek maar aan, dan voel je je net een koningin." Voordag ze wat kon zeggen was de man weer verdwenen. De vrouw ging naar huis en maakte daar nieuwsgierig de tas open. Er zat een prachtige mantel in, gemaakt van een topkwaliteit stof. Er hing een kaartje aan, waarop stond dat deze mantel levenslang gegarandeerd was tegen verkleuring, slijtage en vuil worden. Op de achterkant zat het prijsje nog. De vrouw schrok: het was een onbetaalbaar dure mantel. Wat een cadeau! Blij zat de vrouw de hele avond naar de mantel te kijken. Toen ze ging slapen, hing ze de mantel voorzichtig op een hanger in de klerenkast. En daar bleef de mantel vervolgens hangen. Met zo'n dure mantel ga je toch niet zomaar rondlopen, dacht ze bij zichzelf. Ik trek de oude mantel wel aan. Maar misschien moet ik eens proberen om de gaten in de zakken te stoppen. En wellicht kan ik ook wel iemand vinden die de ritssluiting weer kan repareren. Trouwens, je kunt tegenwoordig toch textielverf kopen, waarmee je in de wasmachine kleding kunt verven? Moest ik ook maar eens proberen, zei ze tegen zichzelf. En zo besloot ze de oude jas maar eens op te kalefateren, terwijl de nieuwe mantel ongebruikt in de kast bleef hangen...

Dit verhaal is verzonnen, maar toch echt. Die vrouw lijkt namelijk op heel veel christenen en de jas is dan symbool voor het leven. Hoe vaak zijn we niet bezig onze oude jas op te lappen, schoner te krijgen of te repareren? Toch heeft God ons een nieuwe jas gegeven, die niet stuk te krijgen is! De bijbel leert ons dat we alles krijgen om een nieuw leven te beginnen. Toch houden we ons nog veel te veel bezig met het verbeteren van ons oude leven. We willen blijkbaar liever onze oude fouten verbeteren, dan groeien in het nieuwe leven. Of herken jij je daar niet in?

Petrus schrijft hierover in zijn tweede brief en van hem krijgen we les in het dragen van de nieuwe jas. Want het is natuurlijk best wennen om een koningsmantel te gaan dragen, als je altijd een oud vodje gewend was! Om te voorkomen dat die mantel in de kast verdwijnt, leert Petrus ons hoe we er in kunnen groeien. → Lezen 2 Petrus 1 : 1 – 11

Herken je het cadeau van God? In vers 3 staat dat we "met alles wat tot leven en godsvrucht strekt" zijn "begiftigd". In de Groot Nieuws Vertaling staat: "Zijn goddelijke macht heeft ons alles gegeven wat nodig is voor een leven in dienst van God..." Duidelijke taal die in vers vier wordt onderstreept: wij zijn met "kostbare en zeer grote beloften begiftigd..." Het cadeau – de gift – is kostbaar en brengt grote beloften met zich mee. En wát voor een belofte lezen we net in het laatste vers van ons stukje: "... zó zal u rijkelijk worden verleend de toegang tot het eeuwige Koninkrijk van onze Here en Heiland, Jezus Christus." Als dat geen grote belofte is!

Maar nu hebben we het alleen over het beginpunt en het eindpunt gehad. Het begint allemaal bij het grote cadeau van God en het eindigt dus met de toegang tot het Koninkrijk van de Here Jezus. Daartussen ligt het grootste stuk tekst met ook de grootste opdracht, namelijk: kijk niet steeds terug naar je vroegere zonden, die zijn namelijk vergeven. Kijk liever vooruit en zet je in om je roeping en verkiezing te bevestigen. Dat betekent: laat door je nieuwe levenswandel zien dat je bent verlost "uit de macht der duisternis en overgebracht in het Koninkrijk van de Zoon zijner liefde." (Col.1:13) Laat door je geloofsgroei zien, dat je leeft vanuit je roeping, dankbaar dat God je verkozen heeft.

Zo ontdekken we in dit Bijbelgedeelte drie punten, waar we nu nader op in zullen gaan:

- het *begin* van geestelijke groei,
- het *proces* van geestelijke groei,
- het *gevolg* van geestelijke groei.

1. Het begin van geestelijke groei

Je leest in christelijke bladen wel eens advertenties, waarin gevraagd wordt of je verlangt naar geestelijke groei. Voor wie verlangt naar geestelijke groei zijn er allerlei boeken, cursussen en congressen. Geen kwaad woord daarover, maar Petrus zegt in vers 3 en 4 dat het beginpunt ergens anders ligt: namelijk in de goddelijke kracht van de Here Jezus. Door Hem hebben we alles gekregen wat nodig is om met groeien te beginnen. Het is net als met een zaadje: daarin zit een hele nieuwe plant verborgen met alles erop en eraan. Zo heeft een gelovige ook alles wat nodig is om echt te leven in Gods dienst als gift ontvangen. Dat cadeau krijg je doordat je Hem kent en doordat je weet dat Hij je geroepen heeft.

Als je de Here Jezus echt kent, weet je dat Hij je niet alleen geroepen heeft, maar ook gekocht en betaald. (1 Cor.6:20, 7:22b) Dan wil je graag uit liefde goed gaan leven. Toch zul je vaak ontdekken, dat je steeds opnieuw de fout in gaat. Onze menselijke natuur zit ons dus behoorlijk in de weg. Wat is het dan heerlijk om te lezen wat de Here ons wil geven: we mogen deel hebben aan de goddelijke natuur! Dát is dus het doel van alle cadeaus. Dáárom is de Here Jezus gestorven: Hij wilde ons vrijkopen om ons deel te laten krijgen aan de goddelijke natuur. Omdat wij zelf niet in staat zijn om goed te leven, geeft Hij ons een nieuw, rein leven. Dat heeft hij voor ons verworven door met Goddelijke kracht uit de dood op te staan.

Geestelijke groei begint dus bij het leren kennen van de Here Jezus, dus wanneer je tot geloof in Hem komt. Dan ontvang je in één klap alles wat nodig is om verder te groeien én uitzicht op een glansrijke toekomst. Dat is erg mooi, nietwaar? Maar wat ga je nu met dit geweldige cadeau doen? Het voelt toch wel een beetje als de vrouw die zo'n prachtige mantel kreeg, maar niet goed wist wat ze ermee moest. Gelukkig legt Petrus in de verzen 5 tot en met 7 uit hoe je met dit geschenk aan de slag kunt gaan.

2. Het proces van geestelijke groei

Het is op het eerste gezicht een heel lastig stukje. Er staan nogal wat moeilijke begrippen in een lange opsomming. Wat je wel snel begrijpt, is dat de verschillende begrippen elkaar opvolgen. Er zit dus een soort opklimming in of een verdieping. Het één volgt uit het ander.

Het begint al direct mee zo'n vreemd woord: schragen. Daarbij denk ik altijd direct aan een marktkraam: die bestaat uit planken, die op zogenaamde schragen rusten. Het woord betekent dan ook *'ondersteunen, stutten, bevestigen'*. In het Grieks heeft het woord eigenlijk de betekenis van *'toevoegen aan, verbinden met, verrijken met'*. In onze taal is die betekenis alleen een beetje afgeleid terug te vinden. Bijvoorbeeld wanneer jij iets zegt, waardoor ik in mijn mening word ondersteund en bevestigd. Dan kan ik zeggen: "Jij schraagt mij in mijn mening." Jij voegt dus iets toe, waardoor mijn mening sterker wordt.

Die betekenis heeft het woord schragen in vers 5 ook: het één steunt op het ander en voegt daar iets aan toe, zodat het geheel sterker wordt!

Goed, het begint dus allemaal met geloof. Wat is geloof? Daar kun je een heel boek over schrijven, maar je kunt het ook heel eenvoudig houden. Het Hebreeuwse woord voor 'geloven' is אָמֵן (aman). Hier komt het woord 'amen' vandaan. אָמֵן (aman) betekent 'vertrouwen, geloven, zeker zijn'. Mooi om zo je gebed te beëindigen, nietwaar? Geloven is dus 'amen' zeggen tegen God: Hem vertrouwen en zeker van Hem zijn.

En dan begint in vers 5 de opsomming van geloof via deugd, kennis, zelfbeheersing, volharding, godsvrucht, broederliefde tot en met de liefde jegens allen. Als we deze woorden stuk voor stuk kort gaan bespreken, hoop ik dat je de lijn erin gaat zien. Er zit een logisch verloop in. Het begint met mijn lichaam en langzaam verplaatst het accent zich via mijn hoofd en hart naar liefde voor de ander.

Petrus roept ons allereerst op om ijverig ons geloof te ondersteunen en te verrijken met de deugd. Als je God hebt leren vertrouwen en amen hebt gezegd op zijn beloften, begin je vaak met het nalaten van zondige dingen. Je ontdekt hoe het anders kan, doordat je het leven van de Here Jezus ziet. Eén van de eerste dingen die je dan gaat tegenstaan is het verderf dat door de begeert in de wereld heerst, de onzedelijkheid. Het woord deugd is eigenlijk het tegenovergestelde daarvan: het betekent 'reinheid, zuiverheid in gedachten en daden'. Het geloof wordt dus verrijkt door een zuivere manier van denken en omgaan met je lichaam.

Vervolgens komt daar kennis bij. Daarmee wordt iets anders bedoeld dan het woord 'kennis' in vers 3. In het Grieks is dat beter te zien; er staat een ander woord. Hier is het woord 'kennis' dieper van betekenis. Het gaat niet meer om kennen en weten, maar om inzicht hebben en begrijpen – meer wetenschappelijk. Als je namelijk van God wilt leren, ga je studeren. Alles wat we nodig hebben om God beter te leren kennen is tenslotte in zijn Woord, de Bijbel, te vinden. Daarmee ontvang je steeds meer wijsheid en inzicht in wat God voor ons heeft weggelegd en hoe Hij ons graag ziet. We leren begrijpen waarom God bepaalde regels heeft ingesteld en we zien Zijn geweldige wijsheid daarachter.

Van het lichaam heeft het accent zich inmiddels naar het hoofd verplaatst. In ons hoofd kun je het begrijpen en willen plaatsen. Kennis heeft veel met begrijpen te maken en daaruit volgt nu het willen: de zelfbeheersing. Als je Gods wijsheid erkent, leer je ook je eigen verlangens ondergeschikt te maken aan Gods wil. Je gaat je vrijwillig onderwerpen aan zijn geboden.

Hier gaat het bij veel gelovigen denk ik verkeerd. Ze hebben geleerd om zich haast gedwongen te onderwerpen aan de wet van God, bijvoorbeeld uit angst voor het eeuwige oordeel. Dan is het ook niet zo vreemd, dat je steeds weer in dezelfde zonden valt. De wet van God voelt dan namelijk als een tuchtmeester, van buitenaf opgelegd. Maar de wet is bedoeld als drijfveer en motivatie die diep van binnen uit het hart komt. De Heilige Geest wakkert die motivatie aan, wanneer je de Bijbel bestudeert. (Zie Gal.5)

Uit de zelfbeheersing komt de volharding voort. Het is net als met een atleet, die zich voorbereidt voor een belangrijke wedstrijd. Die ontzegt zichzelf ook veel: geen patatje speciaal na de training en thuis voor de buis neemt hij geen pilsje met een zak chips. Nee, hij moet volhouden, ook als er allerlei verleidelijke dingen om hem heen zijn. Doorgaan, want hij wil winnen! Zo wil je als gelovige ook volhouden temidden van alle verleiding. Ga je ervoor?

Volharding is weer de grond voor de godsvrucht. Prachtig kun je dat ook lezen in de bekende gelijkenis van de zaaier. Daar legt de Here Jezus uit, welke mensen Hij bedoelde met het zaad dat in goede aarde viel: **“Dat in goede aarde, dat zijn zij, die met een goed en vroom hart het woord gehoord hebbende, dat vasthouden en vrucht dragen in volharding.”** (Luc.8:15) Volharding heeft dus alles te maken met vrucht dragen. Als je volhoudt in het geloof, wordt het beeld van God zelf namelijk steeds duidelijker zichtbaar. In ons leven is dan te zien hoe en wie God is. Dat vraagt dagelijkse oefening van ons, met volharding: **“Oefen u in de godsvrucht. Want de oefening van het lichaam is van weinig nut, doch de godsvrucht is nuttig tot alles, daar zij een belofte inhoudt van leven, in heden en toekomst.”** (1Tim.4:7b-8)

Wanneer we het beeld van God steeds meer gaan vertonen, zullen we vanzelf meer liefde gaan krijgen. God is toch liefde? Dan is de godvruchtige mens ook een liefhebbende mens. In de eerste plaats houd je van je broeders en zusters in het geloof. Daarin volgen we het voorbeeld van Jezus, die deed wat Hij zei: **“Niemand heeft grotere liefde, dan dat hij zijn leven inzet voor zijn vrienden.”** (Joh.15:13) Maar vervolgens groeit ook de liefde jegens allen. Wie iets van Gods liefde begrijpt, zal net als de Here Jezus de verloren wereld gaan liefhebben. Wat zou het goed zijn, als iedereen toch de liefde van God zou aanvaarden. Het doet pijn, wanneer je zo velen om je heen ziet zoeken op de verkeerde plaats. Terwijl God zich zo makkelijk laat vinden: **“Zoekt de Here, terwijl Hij Zich laat vinden; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is.”** (Jes.55:6) Soms zou je het wel willen uitroepen: **“Laat u met God verzoenen!”** (2Cor.5:20)

3. Het gevolg van geestelijke groei

Geestelijke groei loopt dus uit op goddelijke ontferming en liefde voor de verloren wereld. Voel je dat wel eens? Wees dan dankbaar, dat die vrucht van de Heilige Geest bij jou aanwezig is. Vat het maar op als een bewijs van wat Petrus zegt in vers 3: we hebben alles al gekregen wat nodig is om godsvruchtig te leven. Je draagt de koningsmantel al. Maar groei er verder nu in, zorg dat die mantel je steeds beter gaat passen. Hang hem niet op een hangertje in de kast, ook al ben je nog zo geschrokken van het prijskaartje: het bloed van Jezus.

Want in vers 8 legt Petrus uit, dat werken aan geestelijke groei je nog beter leert begrijpen wie Jezus is. En hoe kun je dan stil blijven zitten, als je ziet wat Hij allemaal voor jou heeft gedaan! Je zonden zijn vergeven! Als je alleen maar in zak en as blijft zitten treuren om je vroegere zonden, kom je nooit toe aan dat hele proces van groeien. Dan hang je de koningsmantel voorzichtig in de kast en blijf je in je vuile, kapotte kleren rondlopen. Petrus schudt je dan wakker: *“Je bent verblind en bijziend, je hebt een bril nodig! Hé, kijk nou eens goed: die zonden van vroeger zijn allang vergeven, hoor! Kom op, aan de slag, extra ijverig. Laat zien dat je je roeping en verkiezing waard bent. Dan zul je niet struikelen, zodat je als dood blijft liggen. Nooit!”*

Natuurlijk kun je wel eens struikelen (vgl. Jac.3:2), maar – lezen we in Spreuken 24:16 – *“de rechtvaardige valt zevenmaal, doch staat weer op...”* Kijk, dat is dus volharding! Sta weer op als je struikelt, laat je niet van het veld slaan. Kijk maar naar onze Leidsman, Hij hield het ook vol tot het eind. En weet je wat Hij voor ons heeft verdiend? Dat we rijkelijk toegang krijgen tot het Koninkrijk van de Here Jezus. Rijkelijk, dus niet een beetje of op het nippertje, nee, de deur zwaait wagenwijd open. Welkom op het bruiloftsfeest van de grote Koning. En de feestelijke koningsmantel? Die heb je al aan, toch?

Amen

16 februari 2003